

[Aksel Larsen.]

det ærede medlem hr. Victor Gram ikke var i stand til her at give nogle oplysninger, for ved første behandling blev det stillet i udsigt, at udvalget skulle få oplysninger om de dunkle spørgsmål, og jeg går da ud fra, at udvalget har fået sådanne oplysninger, men vi hørte altså ikke noget fra det ærede medlem hr. Victor Gram desangående. Nuvel, så er det måske meget godt, at vi har anledning til af den højtærede udenrigsminister at få forklaringen her i folketinget, for det er jo, når alt kommer til alt, ikke noget, som kun skulle gemmes i et udvalg.

I det første af de to breve, som er knyttet til overenskomsten, siger den tyske forbundsregerings repræsentant, Berger, at man betragter alle af denne overenskomst omfattede spørgsmål i forholdet mellem Kongeriget Danmark og Forbundsrepublikken Tyskland endeligt afgjort, dog uden præjudicerende virkning for eventuelle lov-hjemlede krav fra danske statsborgere. Forbundsrepublikken Tysklands regering går ud fra, at den kongelige danske regering ikke fremtidig vil rette henvendelse til den med krav om regulering af yderligere spørgsmål, der hidrører fra nationalsocialistiske forfølgelsesforanstaltninger under krigen og besættelsestiden.

På dette brev har den højtærede udenrigsminister svaret i brev af 24. august 1959:

„Kongeriget Danmarks regering er enig med Forbundsrepublikken Tysklands regering i denne opfattelse. Den forbeholder sig dog ret til ved en almindelig prøvelse i henhold til artikel 5, stk. 2, i overenskomsten af 27. februar 1953 om Tysklands gæld til udlandet at rette henvendelse til Forbundsrepublikken Tysklands regering med krav om regulering af yderligere fordringer, der hidrører fra nationalsocialistiske forfølgelsesforanstaltninger under krigen og besættelsestiden.“

Jeg vil gerne have at vide, hvordan denne brevveksling skal forstås, hvordan det skal forstås, at man på den ene side godkender Den tyske Forbundsrepubliks opfattelse, at der så ikke kan stilles yderligere krav, og på den anden side forbeholder sig at stille yderligere krav. Hvilke yderligere krav er det, man forbeholder sig at stille, og hvorledes kan man gøre

det, når man har godkendt Den tyske Forbundsrepubliks regerings opfattelse, at der ikke kan stilles yderligere krav?

Jeg er af den opfattelse, at Danmark har en hel del til gode i krigsskadeerstatninger fra Forbundsrepublikken Tyskland, og jeg går ud fra, at sådanne krav engang må blive fremsat, senest i forbindelse med forhandlingerne om en fredstraktat med Tyskland, som vi jo sådan teknisk set befinder os i krig med. I forbindelse med rejsning af krav om krigsskadeserstatninger bør man dog formentlig rejse krav om, at den tyske forbundsregering godtgør den danske stat de udgifter, den har haft, bl. a. til ydelse af erstatninger til besættelsestidens ofre i medfør af loven fra 1945.

Jeg vil altså gerne have at vide, om den danske regerings forbehold tager sigte på rejsning af sådanne krav, og om man mener, at dette forbehold, som den danske regering har taget, giver, om jeg så må sige juridisk berettigelse til at rejse sådanne krav senere.

Jeg har ved første behandling endvidere rejst spørgsmålet om de danske statsborgere, der under deres ophold i tyske koncentrationslejre blev lejet ud til arbejde for tyske rustningsfirmaer og naturligvis ikke fik nogen løn, men det, man fik i leje af de pågældende rustningsfirmaer, gik til Reichssicherheitshauptamt eller i SS-folkens lommer. Jeg ved, at en hel del danske statsborgere, der på den måde har været nødt til at arbejde i den tyske krigsindustri, har den rimelige opfattelse, at de burde have løn for det arbejde, de har udført, og jeg tillader mig at spørge, om regeringen ved sit forbehold bl. a. tænkte på at rejse krav om sådanne erstatninger eller sådanne noget sent udbetalte lønninger.

Dernæst er der den anden brevveksling ligeledes af 24. august 1959, hvori der fra tysk side skrives:

„Den under 24. august 1959 i København undertegnede overenskomst mellem Forbundsrepublikken Tyskland og Kongeriget Danmark om ydelser til fordel for danske statsborgere, der har været ramt af nationalsocialistiske forfølgelsesforanstaltninger, gælder også for landet Berlin, for så vidt Forbundsrepublikken Tysklands regering ikke inden tre måneder efter overenskomstens ikraft-